

למרחב, 25.01.1960, page 3

„גם אני קורא” – ספר להוראת קריאה בשיטה פונטית-סינתטית

ירושלים, יום א'. — ד"ר דינה פייטלסון, מביה"ס לחינוך של האוניברסיטה העברית ומשרד החינוך והתרבות, שזכתה ב־1953 בפרס ישראל בחקר החינוך על מחקרה — גורמי הכשלון אצל ילדי כתה א', הוציאה כעת, יחד עם חמדה אסיא, את הספר „גם אני קורא”, לפי השיטה הפונטית סינתטית, הכולל חומר דידיאקטי להוראת הקריאה, שהוא פרי המסקנות התיאורטיות אליהן הגיעה במחקרה.

יום בכיתות א' של ילדי עולים, ב־סיוע משרד החינוך. כתוצאה מנסיגת זה ובעזרתם הפעילה של מפקחים ומורים, הוכנסו בו שינויים רבים, הוא מקיף מערכת של אמצעים דידיאקטיים, בהתאם לדרכי העבודה הנוצגות בכיתה א', ובנוי לפי שיטה שהותאמה במיוחד ליכולת התפיסה וקצב הקליטה של ילדים יוצאי סביר בה תרבותית נחשלת.

שיטה פונטית סינתטית

החידוש שבשיטה זאת הוא בכך, שהיא מקנה את הקריאה בדרך פונטית סינתטית. קצב ההתקדמות מודרג, וכל הברה והברה שבכתב העבר י נלמדת בנתיבות.

מבחינת תכנון וצורתו, מותאם הד חומר לרקע התרבותי המיוחד של הילדים. להם הוא מיועד, הסיפורים משקפים את הורף חיי העולים, שמות הגיבורים לקוחים מהורף זה, וגם הד תמונות המלוות את החומר מגלמות דמויות אופייניות לו.

במחקר זה נותחו הסיבות המבדילות את הכשלון הנפוץ בלימודים בין ילדי עדות המזרח בראשית דרכם הלימודית, בין השאר הוסקה המסקנה, כי הכשלון בקריאה נעוץ בשיטת הוראת הקריאה הנהוגה בבתי ה"ס בארץ. שיטה זאת, שיטת „המלה השלמה” (השיטה הגלובאלית), העברה אלינו מארצות דוברות אנגלית, מבלי שנבדקה מידת התאמתה לאופי המיוחד של הלשון והכתב העבריים, והיא מקשה על רכישת הקריאה בשפה העברית.

ילדים הזוכים לזירוז תרבותי ועדיף במסגרתם המשפחתית, עשויים להתגבר על קושי זה, ואילו ילדים שאינם זוכים לסיוע ופיתוח בבתיהם — עלולים להיכשל.

עם העליה מארצות אסיה ואפריקה, הפכה בעיה זאת לגמורה ומשורר החינוך הקציב סכומים מיוחדים לזיפוש אחרי שיטות מתאימות יותר לילדים יוצאי ארצות אלה. החומר שבספר נוסה במשך שנת